

3. Phiri, A. (2022). Can wavelets produce a clearer picture of weak-form market efficiency in Bitcoin? *Eurasian Economic Review*. DOI: <https://doi.org/10.1007/s40822-022-00214-8>

4. Reiche, P., & Balitzky, S. (2023). The European sustainable debt market – do issuers benefit from an ESG pricing effect? *European Securities and Markets* URL: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-10/ESMA50-524821-2938_The_European_sustainable_debt_market_-_do_issuers_benefit_from_an_ESG_pricing_effect_0.pdf

5. ESMA. (2024). 2023 Corporate reporting enforcement and regulatory activities report. *European Securities and Markets Authority*. URL: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2024-03/ESMA32-193237008-8269_2023_Corporate_reporting_enforcement_and_regulatory_activities_report.pdf

Орешко А.Ф.

студент Миколаївський національний аграрний університет

Керівник: старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету Хилько І.І.

ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Оптимізація податкового навантаження підприємства в сучасних умовах виступає невід'ємною складовою системи фінансового управління, оскільки рівень податкових платежів безпосередньо впливає на фінансові результати, ліквідність та інвестиційні можливості суб'єкта господарювання. Часті зміни податкового законодавства, ускладнення процедур адміністрування податків і посилення фіскального контролю з боку держави зумовлюють необхідність формування обґрунтованих підходів до управління податковими платежами, що базуються на поєднанні законності, економічної доцільності та стратегічної спрямованості.

У наукових дослідженнях зазначається, що оптимізація податкового навантаження повинна розглядатися не як разовий захід, а як системний процес, інтегрований у загальну модель управління підприємством. Її реалізація передбачає узгодження податкової політики із фінансовою стратегією, що забезпечує підвищення ефективності використання ресурсів та стабілізацію фінансового стану. Формування цілісної системи податкового планування дозволяє враховувати вплив податкових факторів на прийняття управлінських рішень, своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища та забезпечувати довгострокову фінансову стійкість підприємства. При цьому ключовою умовою є застосування виключно законних інструментів оптимізації податкових зобов'язань, що відповідають вимогам чинного законодавства [1].

Подальший розвиток підходів до оптимізації податкового навантаження пов'язаний із удосконаленням методів податкового планування та підвищенням ролі обліково-аналітичного забезпечення. Зокрема, ефективно управління

податковими платежами передбачає формування раціональної структури оподаткування, вибір найбільш доцільної системи оподаткування залежно від масштабів і специфіки діяльності підприємства, а також належну організацію обліку і внутрішнього контролю. Важливого значення набуває проведення попереднього аналізу податкових наслідків господарських операцій, що дає змогу мінімізувати податкові витрати та уникнути фінансових втрат. Водночас нестабільність податкового законодавства та нерівномірність податкового навантаження між різними суб'єктами господарювання обумовлюють необхідність застосування комплексного підходу до управління податковими ризиками та підвищення гнучкості фінансової політики підприємства.

Важливим аспектом оптимізації податкового навантаження є також оцінка його рівня за допомогою відповідних аналітичних показників. Зокрема, у наукових дослідженнях пропонується використовувати систему коефіцієнтів, що дозволяють визначити співвідношення податкових платежів до фінансових результатів діяльності підприємства, зокрема до доходу або прибутку. Такий підхід дає можливість не лише кількісно оцінити рівень податкового навантаження, але й виявити резерви його зниження, обґрунтувати доцільність управлінських рішень та підвищити ефективність податкового планування в цілому [2].

У сучасних умовах особливого значення набуває також розмежування понять оптимізації та мінімізації оподаткування. У науковій літературі наголошується, що оптимізація має економічно обґрунтований характер і спрямована на досягнення раціонального рівня податкового навантаження, тоді як мінімізація нерідко асоціюється з використанням агресивних схем, що можуть призводити до порушення законодавства. У зв'язку з цим важливим напрямом є формування системи податкової безпеки підприємства, яка передбачає виявлення, оцінку та управління податковими ризиками, а також удосконалення внутрішніх процедур контролю за правильністю нарахування і своєчасністю сплати податків [3].

Крім того, значну частку у структурі податкового навантаження підприємства займає податок на додану вартість, ефективне управління яким є одним із ключових напрямів податкової оптимізації. Раціональне адміністрування ПДВ передбачає своєчасне формування податкового кредиту, контроль за відповідністю податкових накладних вимогам законодавства, а також попередження ризиків блокування реєстрації податкових накладних та донарахування податкових зобов'язань.

Отже, оптимізація податкового навантаження підприємства є складним і багатокомпонентним процесом, який вимагає поєднання податкового планування, аналітичного забезпечення та управління податковими ризиками. Реалізація такого підходу сприяє підвищенню ефективності господарської діяльності, забезпечує фінансову стабільність підприємства та створює передумови для його сталого розвитку в умовах трансформації економіки України.

Список використаних джерел:

1. Орищин Т. Сучасні підходи до оптимізації корпоративного оподаткування. *Вчіне записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка та управління.* 2020. Т. 70, № 3. URL: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-3-49>
2. Носко Т. А. Optimization of the tax burden of the enterprise // Матеріали науково-практичної конференції. Тернопіль, 2021. С. 107–108. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/36616/2/MNPK_2021v2_Nosko_T_A-Optimization_of_the_tax_107-108.pdf
3. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Вип. 86, ч. 1. Ужгород, 2024. Електронний ресурс. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/03/15-2.pdf>

Пальоха П.А.

Здобувачка вищої освіти, Факультету економіки психології та менеджменту Державно торговельно-економічного університету

ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВНИХ ТА БАНКІВСЬКИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ФОП

Сьогоднішня система фінансового моніторингу в Україні трансформувалася у складну цифрову мережу, де банки та державні органи здійснюють обмін даними в реальному часі. На зміну паперовим звітам і тривалим перевіркам прийшов автоматизований контроль, що базується на аналізі ризиків кожної окремої операції підприємця. Головним документом, що регулює ці процеси, є Закон № 361-ІХ, який фактично делегував банківським установам роль основних контролерів фінансового ринку. Тепер банки зобов'язані не просто зберігати кошти, а й чітко розуміти їхнє походження, напрямки використання та економічну суть кожної транзакції фізичної особи — підприємця [1].

Головною особливістю сучасної системи є повна інтеграція державних реєстрів із банківськими алгоритмами. Процес реєстрації ФОП через портал «Дія» є яскравим прикладом такої взаємодії: як тільки запис створюється у реєстрі, податкова служба та обраний банк отримують інформацію про це майже миттєво. При відкритті рахунку банк самостійно подає сигнал у ДПС, і рахунок береться на облік автоматично, що значно спрощує бюрократичні процедури для підприємця та робить неможливим ведення діяльності поза полем зору держави. Така автоматизація обміну даними є ключовим елементом цифрової трансформації державних послуг [5].

Важливим інструментом контролю є постійний доступ банків до Єдиного державного реєстру (ЄДР). Це дозволяє алгоритмам автоматично зіставляти платежі, що надходять на рахунок, із зареєстрованими кодами КВЕД. Якщо ФОП офіційно займається дизайном, а на його рахунок надходить оплата за реалізацію